

"הנח לספרדים לשכב!"

מאת

בני זיו מנדל

החזה ומכווני העיניים ביותר שעסקו אי פעם בהצלמת צינור גומי ומשיכת ציפורניים מידיו של מישהו. כל המחסור שחשתי בו עד כה בפסלי פרנקו, התמלא עתה בבת אחת בתמונת ענק איומה של המנהיג, שתפסה קיר שלם. הם התחילו בחקירת הנהג. שעה שהראה את ניירותיו והעביר את משקלו מרגל לרגל, תפסתי את תוכן שאלותיהם. למה עצרנו? למה אין בידונו מספר הרשיון של האופנוע? מדוע אין עדים? אולי גרמנו בעצמנו לתאונה? כשפנו אלי, הרגשתי שתקחתי הבהירה ביותר וסיכויי הטובים הם, שאשהה בספרד עוד ששה חודשים, כשאני עונה לשאלות וחומס על הצהרות בשבועה. לא ידעתי אפילו, איפה נמצא הקונסול שלי, או אם יתנו לי לראות אותו. אולם 10 שניות אחרי שהספורט האמריקאי שלי הונח

מבטים פרוצים אלי ואל תוך המכונית, החל צועק באופן היסטרי ונאבק, כדי להגיע לדירת הדלת. על אף אבדן הדם ופועלתו הפתאומית התיזה סילונים חדשים על בגדי ועל הספסל — לחם בעוז כזה, שנמנעתי רק בקושי מלתת לו מכה בשניים.

"מה קרה לו לכל הרוחות? שאלתי את הנהג, אחרי שהשתלטתי על האיש.

"הוא אדם פיקח", העיר הנהג מעבר לכתפו. "הוא יודע יותר טוב ממך, שלא כדאי להסתבך בתאונה... רשמית, זאת אומרת."

בחדר התאונות של בית-החולים עמדתי ליד הכיור השבור ונסיתי לנקות את הדם מבגדי. הפצוע, שקילל וגידף אותי, זכה לטיפול בפצועי — פצע בראש, יד נקועה, לסת

בני זיו מנדל הוא אינו המוראים כצבא ארצות-הברית, אותם הנציח במאות קריקטור רות כתיב נשכחות. ככתב וכצייר קנה לו שם עולם ברעותיו המתקדמות ובמלחמתו הנועזת למען האדם הפשוט. להגן מפני "העולם הזה" את רשמיו מנסיעתו האחרונה לספרד.

מבעד לדלת הפתוחה למחצה בשדה התעופה במאריד, ראיתי את השוטרים של פראנקו מחויקים ביד אחת את הפספורט שלי, ושניה — רשימה ארוכה. "אהה", חשבתי בשמחה, "מישהו קרא את החומר שלי! הם כללו אותי ברשימת מספרי הפספורטים הבלתי רצויים, חוואי ישימו אותי במסוס הבא היוצא!"

זה התאים לי מאוד. לו טיילתי להנאתי, לא היתה חוואי רגלי דורכות בארצו המקוללת של פראנקו. אך מאחר ששילמו לי משכורת עבור נסיעתי, היה עלי לעשות לפחות נסיון אחד להכנס לתוכה.

באי-רצון (כך קיוויתי) נתנו לי לעבור. נכנסתי לעיר הברירה, כשאני מוכן לראות את כל הסממנים של מדינת המשטרה המודרנית — הפנים החשדניות, צללי-בלשים, השורות הארוכות של פסלי-הרודן, הסיסמות על גבי הקירות. היה מגוי וגמור עמי להחזיק מעמד בעוז רוח, לא להסתבך בצרות, לא להשמיע דעות, לרשום את רשימותי ובעיקר — להסתלק לכל הרוחות.

אתה תצטער!

היתה זו כמעט אכזבה לגלות, שזר יכול לבלות בספרד משך שבועות רצופים, מבלי שיוכרו לו בכלל את קיומו של המנהיג. איני יודע, אם הטיבה לכך היא שהספרדים אינם אוהבים פסלים ותמונות של הזקן, שפראנקו מנסה להעמיד פני טוב לב, או שאגרוף-הברזל עטוף כרע ככפפת משי ומושט בברכה לתיר ולדולאר. על כל פנים גיליתי, שאם אינך מתעסק עם שוטרים במדינת שוטרים זו, אין השוטרים מתעסקים עמך.

כמובן, בסוף היה עלי להתעסק אתם. באחד הימים שכרתי בודנית ונהג — מותרות זולים בספרד — כדי לתיר בנוף. בדרך חזרה נתקלנו באופנוע, ששכב על גבו על ערימה של אבנים, כשגלגליו הפוכים עורם מסתובבים בעצליהם. הנהג הפצוע שכב בשולית של דם בצד הדרך. נהגו לא הראה כל כוונה אף להאיש את מהלכו. אולם כשראיתי אני, שרגל הגוייה מתנועעת, ציוויתי עליו לעצור. היה זה בנוף שומם; שום בתים ושום עמודי-טלפון לא נראו לעין.

אתה תצטער, אמר הנהג, כשעזר לי להכניס את הגופה ולהשכיבה על הספסל האחורי. שמתו את ראש הקרבן בחיקי והחזקתי אותו גבוה, כדי להאיש את שפר-הדם. תוך כדי מחאות הוציא הנהג שמכת-גומי מארגז המכונית להגן על בגדי, אמר; אך ידעתי שהוא חשב על הריפוד.

הוא אדם פיקח

כשקרבונו למאריד, חזרה הכרתו של הפצוע. הוא שלח

שוטרים ספרדיים רשמית, זאת אומרת

על שולחן הכתיבה, ירדנו במדרגות, ללא ליחיי, והיינו חופשיים לנפשנו.

"זה צריך להיות נהדר, להיות אמריקאי", אמר הנהג, לא בלי מרידות, כשעזרתי לו לנקות את הריפוד. "לולא חשבו שאתה אנגלי, לא היו אפילו אוסרים אותנו כלל, מן הסתם."

רגלי אדם מת

בדרכנו הביתה, עברנו על פני חדר-מדרגות אסל, ממנו בלט זוג רגליו של ספרדי שוכב. שכור? סיאסטה? הרגליים דמו לרגלי אדם מת.

נשענתי על הכר הרטוב עדיין והדלקתי סיגריה, שעה שעברנו על פני הרגליים.

נקועה, שורה של שריטות. הנהג, שגילה אהדה רבה לגידופיו, תירגם את דבריו.

"הוא מקלל אותך לא רק מפני שהכנסת את כולנו לצרות עם המשטרה, אלא גם מפני שנטשת את אופנועי. הוא לא יראה אותו עוד לעולם!"

"זה לא טוב", אמרתי.

שלושה טיפוסים

הם לא שיקרו, ביחס למשטרה. חיש מהר היא מילאה את החדר. יחידה אחת הובילה אותי ואת הנהג לתחנה, פלוגה אחרת נשארה במקום, לחקור את הקורבן.

עלינו במדרגות אפלות, נכנסנו לחדר מסרוח מעובש. בתוכו ישבו, מאחורי ועל גבי שולחן כבד, בחולצות פסים ובעניבות שמוטות, שלושת הטיפוסים עבי-העורף, רחבי-

מכר העולם

לפגוש את הילד האמריקאי ולהשמיע באוזניו בתוקף רב את הדרישה לפגישה כללית. יתכן מאוד שיצליח בכל זאת להשתתף בפגישה גדולה אחרונה, לפני שיעבור מותרת העתונים לספרי ההיסטוריה.

ארצות-הברית

קצת צפוף

לאמריקאים רבים נדמה שישנם יותר מדי בני-אדם בעולם. הם מרחיקים בשבתות לניסוי, מבקשים מקום בודד ושקט — ומוציאים אותם מלא כקופסת סרדינים. הם נודדים לשפתים נידחת, מוצאים כי הים דומה למרק בשר. הם נחפזים לרשום את בנם בבית-ספר מפורסם מיד עם היוולדו — ומגלים כי כל המקומות כבר תפוסים. הומונות למסעדות טובות, להצגות תיאטרון אופירה — כל אלה כמעט ואי-אפשר עוד להשיג ללא קשיים.

השבוע הודיע משרד המפקד מה קרה: מאז 1853, כשהתייצבו הגבולות הנוכחיים של המדינה, גדלה האוכלוסיה פי שלוש. גרוע מזה, אם לא יקרה משהו רציני, תגדל האוכלוסיה ב-25 השנים הקרובות בעוד 63 מיליון, תגיע ל-221 מיליון — יותר מאשר האוכלוסיה הנוכחית של בריטניה-המועצות.

צ'רצ'יל. הילד הישני גם, סיר חיינסטון החליט. איפוא, להכחיר את מפעל חייו בחגיגה גדולה ואחרונה, שתבטיח את השלום. אולם שני הצעירים, אייק ומלנקוב, לא גילו כל רצון להיפגש עם המורה. הם קשרו את השת"פותם בתנאים כה רבים, עד שגם צ'רצ'יל עצמו התייאש.

אולם הוא לא התייאש סופית. שוב השמיע את קולו בפני פרלמנט שעצר את נשימתו. קריאתה של בריטניה שוב יצאה לעולם. הרי אימפריה, שירדה מנכסיה, שוב עלתה על הפרק כגורם עולמי. יחד עמה עלו גם מניו תיו של צ'רצ'יל כבורסה המפלגתית כמו-לדתו.

הפעם בני יכול אייק לסרב, מבלי לסכן את כל בניין אחדות המערב. הוא הסכים לבוא לברמודה שטופת-השמש. אולם, כך רמו, פגישה עם המורה, אין כמוה כפגישה עם הילד הרוסי הרע.

אלא שלפתע התעורר גם הילד הרע לחיים חדשים. הוא הכריז שהוא מוכן להיפגש גם כן, בלי שום תנאים, לדבר על כל העניינים הנוגעים לבית-הספר, להפתעת הילד הטוב והמורה.

היתה זאת עזרה רבה למורה. עתה יוכל

בריטניה

לטובת כל הילדים

כל אנגלי הגון בו בלבו לברברים הרוסיים והאמריקאים. הוא משוכנע שאילו יכול המורה האנגלי, עמוס הזקנה והניסיון, להפגיש את שני הילדים הרעים ו-לדפוק את ראשיהם זה בזה, היו כל העניינים נים מסתורים מומן. הילדים היו משחקים בשקט, והמורה היה מנהל את העניינים, לטובתם ולטובת כל הילדים.

ביחוד מאמין בזה מנהל בית-הספר, ויניר טטון צ'רצ'יל. בימי מלחמת-העולם הנהיג את שיטת פגישת הגדולים. היא עזרה לו ליישר הרוויים בין המעצמות, להגניב את דעותיו ללב השותפים. חוץ מזה היא סיפקה לו גם המון חומר מעניין ומשעשע לסיפורי זכרונותיו.

אולם מאז המלחמה החלו השותפים מתקוטטים בנייהם. זכרונות של סעורות משותפות, צלחות קאביאר וכוסות שמפאן, ביחיות סטאליניות מפולפלות והחלפת מתנות לא מספקו לגשור גשר על פני תהום האינטרסים המנוגדים. מלחמה שלישית התקרבה, ולצ'רצ'יל ציל הזקן היה ברור שהוא לא יזכה עוד לעמוד בלי ליד המה הספינה הבריטית. הוא חדר למחשבה מה עלול לקרות לסיכוי כה שאין לה רב חובל כה חכם כסיר חיינסטון

* ביום ב' השבוע מלאו 79 שנה.

• לעומת 176 בישראל, 24 בבריטניה המועצות, 390 באיסל ו-530 בבריטניה.